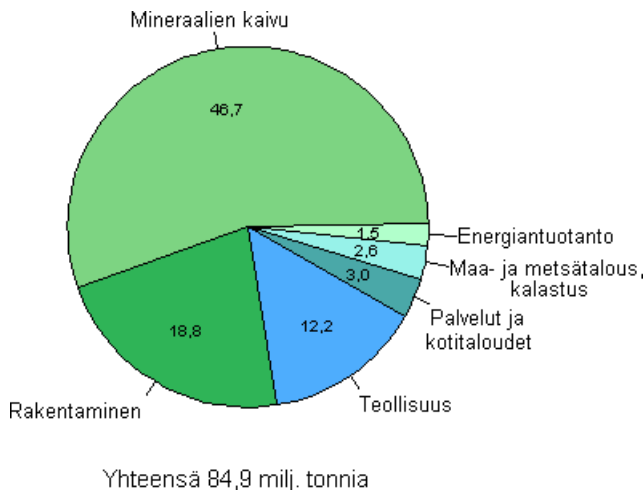

Jätetilasto 2009

Kaivokset mineraalijätteen suurtuottajia

Vuonna 2009 kaivoksissa louhittiin kiveä enemmän kuin koskaan aiemmin ja samalla kaivosten jätemäärät, erityisesti sivukivi, olivat ennätyselliset (46,7 miljoonaa tonnia). Jätteen hyödyntäminen kaivoksilla ei kuitenkaan kohonnut samassa määrin ja jätteen käyttöaste laski.

Jättemäärät sektoreittain vuonna 2009, miljoonaa tonnia

Teollisuudessa ja rakentamisessa taloudellinen taantuma aiheutti neljänneksen laskun jätemäärissä, tosin tukitoimin elvytetty korjausrakentaminen tuotti edellisvuotta enemmän jätettä. Rakentamisen maa-ainekäyttö väheni ja sen myötä jättemäärä. Metsätalouden hakkuutaiteiden hyödyntäminen pysyi aiemman vuoden tasolla (2,6 miljoonaa tonnia).

Kotitalouksien ja palvelujen jätemäärän vuosikausia jatkunut kasvu taittui vuonna 2009. Jättemäärä väheni edellisvuodesta liki 10 prosenttia, 2,9 miljoonaan tonniin. Suurin osa tästä on yhdyskuntajätettä, josta hyödynnettiin materiaalina tai polttamalla vuonna 2009 ennätyselliset 53 prosenttia. Yhdyskuntajätteiden lisäksi kotitalouksien ja palvelualojen jätteiksi lasketaan romuajoneuvot ja yhdyskuntien jätevesilietteet.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Jätteiden käsittely vuonna 2009, 1000 tonnia vuodessa.....	3
Liitetaulukko 2. Jätteiden kertymät sektoreittain ja jätelajeittain vuonna 2009, 1 000 tonnia vuodessa.....	4
Laatuseloste: Jätetilasto.....	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Jätteiden käsittely vuonna 2009, 1000 tonnia vuodessa

	Käsittelytapa				
	Käsittely yhteensä	Aineskäyttö	Energiakäyttö	Muu poltto	Kaatopaikka
Kemialliset jätteet	797	130	107	177	383
- josta vaarallista jätettä	206	82	15	86	23
Metallijätteet	1 195	1 192	0	0	3
Lasijätteet	38	37	0	0	1
Paperi ja pahvijätteet	724	544	151	18	11
Muovi ja kumijätteet	74	39	15	19	1
Puujätteet	8 886	2 310	6 540	22	14
- josta vaarallista jätettä	3	0	3	0	0
Romuajoneuvot	100	81	0	0	19
- josta vaarallista jätettä	50	50	0	0	0
Sähkö- ja elektroniikkaromu	47	42	0	1	4
- josta vaarallista jätettä	1	0	0	1	0
Eläin- ja kasvijätteet	842	599	46	148	49
Kotitalous ja muut sekalaiset jätteet	2 188	162	493	125	1 408
- josta vaarallista jätettä	56	0	0	11	45
Lietteet	643	202	239	51	151
- josta vaarallista jätettä	69	18	2	11	38
Mineraalijätteet	68 963	19 264	113	20	49 566
- josta vaarallista jätettä	718	60	30	19	609
Muut jätteet	7	0	0	0	7
- josta vaarallista jätettä	0	0	0	0	0
Yhteensä	84 504	24 602	7 704	581	51 617
- josta vaarallista jätettä	1 103	210	50	128	715

Liitetaulukko 2. Jätteen kertymät sektoreittain ja jätelajeittain vuonna 2009, 1 000 tonnia vuodessa

Toimiala	Jätelaji												Yhteensä	josta vaarallista jätettä
	Kemialliset jätteet	Metallijätteet	Lasi-jätteet	Paperi ja pahvi-jätteet	Muovi ja kumi-jätteet	Puu-jätteet	Eläin- ja kasvi-jätteet	Sekalaiset, ml. koti-talous-jätteet	Lietteet	Mineraali-jätteet	Muut jätteet			
Maa- ja metsätalous sekä kalastus ¹⁾	0	0	0	0	0	2 387	259	0	0	0	0	2 646	0	
Mineraalien kaivu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46 715	0	46 715	316	
Teollisuus	817	158	15	159	27	7 016	574	334	516	2 602	11	12 229	660	
Elintarvikkeiden ja juomien valmistus	1	9	4	12	9	5	573	27	15	105	5	765	7	
Tekstiilien ja tekstiilituotteiden sekä nahkan ja nahkatuotteiden valmistus	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	6	10	0	
Sahatavaran ja puutuotteiden valmistus	8	2	0	0	0	4 590	0	2	2	15	0	4 619	5	
Massan, paperin ja paperituotteiden valmistus	173	33	0	131	7	2 415	0	239	368	285	0	3 651	11	
Koksin, öljytuotteiden ja ydinpoltoaineen valmistus	34	2	0	0	0	0	0	1	1	3	0	41	33	
Kemikaalien, kemiallisten tuotteiden ja kumi ja muovituotteiden valmistus	395	4	0	2	11	3	1	26	89	1 160	0	1 691	78	
Ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	0	1	11	1	0	0	0	14	1	158	0	186	20	
Metallien jalostus ja metallituotteiden valmistus	197	66	0	9	0	3	0	18	40	860	0	1 193	500	
Koneiden ja laitteiden valmistus; Elektroniikka ja sähkötuotteiden valmistus; Kulkuneuvojen valmistus	6	41	0	4	0	0	0	5	0	16	0	72	6	
Muu valmistus	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	
Energiantuotanto	10	9	0	19	20	291	3	23	42	1 119	0	1 536	11	
Rakentaminen	0	258	39	0	0	752	0	244	0	17 486	0	18 779	289	
Palvelut ja kotitaloudet	2	10	66	427	10	15	285	1 709	271	0	190	2 986	150	
Yhteensä	829	435	120	605	57	10 461	1 121	2 310	829	67 922	201	84 891	1 426	
- josta vaarallista jätettä	325	0	0	0	0	4	0	0	66	868	163	1 426	0	

1) Lietteet ilmoitetaan kuiva-aineena. Lanta märkäpainona ilman maatalouden hyödyntämiä biojätteitä. Hakkuutähde tuorepainona ilman metsään jätettyjä hakkuutähdeitä.

Laatuseloste: Jätetilasto

Relevanssi

Jätetilaston laatii Tilastokeskus. Se kuuluu Suomen viralliseen tilastoon (SVT) sekä Euroopan tilastojärjestelmään (ESS). Tilasto laaditaan EU:n jätetilastoasetuksen (EU 2150/2002) ja sen korjausten ja tarkennusten mukaisesti. Suurin osa tilaston tiedoista perustuu julkisten laitosten tai toimielinten keräämiin rekisteri- ja tilastoaineistoihin. Tuottajavastuuorganisaatiot ovat myös velvoitettuja toimittamaan tietoa jatkuvasti. Yhteistyö tiedon tuottajien kanssa on vakaalla pohjalla ja tilastoinnin jatkuvuus taattu. Suurin osa tilaston tiedoista perustuu julkisten laitosten tai toimielinten keräämiin rekisteri- ja tilastoaineistoihin. Tuottajavastuuorganisaatiot ovat myös velvoitettuja toimittamaan tietoa jatkuvasti. Yhteistyö tiedon tuottajien kanssa on vakaalla pohjalla ja tilastoinnin jatkuvuus taattu.

Jätetilastossa seurataan jätekertymien sekä jätteiden käsittelyn määriä ja näiden muutoksia. Tilasto kattaa kaikki jätteiden luokat ja jakeet kohdistettuna kansantalouden päätoimialoille ja kotitalouksiin. Tilasto on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja muiden sidosryhmien sekä tutkimuksen tarpeisiin. Aineisto kerätään yhtenevästi koko valtakunnan alueelta, pois lukien Ahvenanmaa, jonka tiedon toimittaa Ahvenanmaan tilastoviranomainen ÅSUB. Jätteiden kertymä ja käsittely tilastoidaan erikseen. Kertymä kertoo yhden vuoden aikana valtakunnan rajojen sisällä syntyneen jätteen määrän tuhansina tonneina. Käsittelyluvut kertovat jätteen hyödyntämisestä ja hävittämisestä käsittelytavan mukaan jaoteltuna. Jätetilaston taustaluokitteluna käytetään yleistä toimialaluokitusta. Jätteet luokitellaan tilastolainsäädännön mukaisen jäte- ja ongelmajäteluettelon sekä tilastollisen jäteluokituksen mukaan. Luokitukset ovat saatavilla osoitteessa <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/index.html>. Jätteen käsittelyä kuvaavia R ja D – koodeja käytetään direktiivin 2006/12/EY mukaisesti.

Menetelmäkuvaus

Tilastoaineistona käytetään pääosin ympäristöhallinnon VAHTI - valvonta- ja kuormitustietojärjestelmän tietoja, joita täydennetään Tilastokeskuksen kokoamalla tiedoilla. Täydentäviä tietoja saadaan muista tilastoista, valtion rekistereistä sekä mm. Työ- ja elinkeinoministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, alueellisten ympäristökeskusten, tutkimuslaitosten, käsittelylaitosten ja tuottajavastuuorganisaatioiden keräämistä tiedoista. Kansalliset tarpeet pyritään huomioimaan tilaston tuotannossa. Ensisijaisesti jätetilaston kehittymistä kuitenkin ohjaa eurooppalainen tilastolainsäädäntö ja siinä asetetut vaatimukset.

Tietojen tarkkuus ja oikeellisuus

Teollisuuden toimialojen osalta jätteen kertymistä ja käsittelyistä saadaan täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI -järjestelmästä. Tietojen tarkistamiseen käytetään Tilastokeskuksen keräämiä tuotantomäärätietoja. Muiden toimialojen ja kotitalouksien osalta jätekertymien määrittämiseen käytetään toimialakohtaisia raportteja tai malleihin perustuvia laskentamenetelmiä. Joissakin tapauksissa eri tietolähteiden tietoja joudutaan yhdistämään. Yhdyskuntajäte jaetaan teollisuuden, palvelusektorin ja kotitalouksien jätteiksi laskentamallin avulla paperi- ja pahvijätettä lukuun ottamatta. Laskentamalli perustuu ensisijaisesti YTV-alueella tehtyyn jätetutkimukseen. Paperi- ja pahvijätteen määrästä saadaan tietoa suoraan jätteen kerääjiltä. Jätteen käsittely on valvottua, luvanvaraista toimintaa, josta saadaan myös täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI-järjestelmän kautta. Tuottajavastuuorganisaatiot keräävät ja toimittavat tietoja tuottajavastuun alaisista jätteistä. Jätetilaston laadinnan laaturaportti julkaistaan web-sivulla osoitteessa http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?!=/wastesstatistics/regulat/data_transmission/quality_statistics=detailed=Title. Se sisältää keskeiset tiedot aineistoista sekä niiden käytöstä.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Jätetilaston keskeiset tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen vuosittaisessa Ympäristötieto -julkaisussa. Tilaston mittausjakso on yksi kalenterivuosi. Jätetilastossa julkaistavat tiedot ovat lopullisia tietoja. Niitä

voidaan kuitenkin muuttaa myöhemmin, esimerkiksi käsitteistön muuttuessa tai tietojen tarkentuessa. Muutoksista ilmoitetaan jätetilaston sivulla Tilastokeskuksen www-palvelussa. Jätetilaston julkistamistiedot löytyvät Tilastokeskuksen julkistamiskalenterista verkko-osoitteesta <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

Tietojen saatavuus ja selkeys

Jätetilaston tiedot ovat saatavilla Tilastokeskuksen www-palvelussa osoitteessa <http://www.stat.fi/til/jate/index.html> Lisäksi keskeiset tiedot julkaistaan vuosittain ilmestyvässä Tilastokeskuksen Ympäristötilasto -vuosikirjassa. Tilastotiedot raportoidaan kahden vuoden välein EU:n tilastovirastolle Eurostat:iin, jonka kautta tiedot päätyvät kansainvälisiin tilastotietokantoihin ja – julkaisuihin.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Jätteiden kertymät ja käsittelyt ovat saatavilla keskenään vertailukelpoisina taulukoina vuodesta 2004 lähtien. Jätetilastoinnin käsitteistö löytyy täsmällisesti määriteltynä jätetilastoasetuksen implementoinnin käsikirjasta (Manual on waste statistics), joka on saatavilla web-sivulla osoitteessa http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?l=/wastesstatistics/regulat/manual_statistics.

Yhtenäisyys

Tilastoinnissa käytetyt kansalliset luokitukset ovat yhteensopivia eurooppalaisten luokitusten kanssa joko suoraan tai luokitusavaimen avulla. Luokitusten muutokset ja poikkeamat tilastointi- ja raportointikäytännöissä voivat aiheuttaa vaihtelua eri vuosien välillä tai vaikeuttaa tilastojen kansainvälistä vertailua.

Lisätietoja

Juha Espo (09) 1734 3463

Simo Vahvelainen (09) 1734 3457

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

ymparisto.energia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Jätetilasto 2009, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute